

IT3 INSTITUT
TECHNIK
UND
BILDUNG

Πνευματικό Προϊόν 5:
Οδηγός Ποιότητας –
Συστάσεις που προέρχονται
από το Erasmus+ έργο
“Partnerships for Lifelong
Learning in Engineering and
Technology” (P4LLL-tec)

Οκτώβριος 2017

P4LLL-tec★

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση
(ανακοίνωση) δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η
Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών
που περιέχονται σε αυτήν.

Compiled 2017 by P4LLL-tec* Projectteam (Coordinator U. Hauschildt)
Bremen. 2017
www.p4llltec.uni-bremen.de

This work is licensed under a
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0)

You are free to:

Share - copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt - remix, transform, and build upon the material.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give **appropriate credit**, provide a link to the license, and **indicate if changes were made**. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

NonCommercial — You may not use the material for **commercial purposes**.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the **same license** as the original.

No additional restrictions — You may not apply legal terms or **technological measures** that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable **exception or limitation**.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as **publicity, privacy, or moral rights** may limit how you use the material.

Index

1. Γενική εισαγωγή	3
2. Συστάσεις και προτάσεις	5
2.1. Σύνοψη συστάσεων	5
2.2. Θέματα σύμπραξης και διακυβέρνησης	5
2.3. Εταιρείες	6
2.4. Εκπαιδευτές και εκπαιδευτικοί	7
2.5. Εκπαιδευόμενοι.....	8
2.6. Εκπαιδευτικό περιεχόμενο και παροχή εκπαίδευσης.....	10

1. Γενική εισαγωγή

1. Γενική εισαγωγή

Το έργο The Erasmus+ “Partnerships for Lifelong Learning in Engineering and Technology P4LLL-tec” κυρίως ασχολείται με τη διερεύνηση δύο κατηγοριών «συμπράξεων δια βίου μάθησης», δηλαδή τις «ολοκληρωμένες ευκαιρίες μάθησης» και τα «προγράμματα γεφύρωσης».

Ο όρος «συμπράξεις» αναφέρεται στη συνεργασία των ενδιαφερομένων αφενός από την πλευρά της εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως είναι οι πάροχοι κατάρτισης και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αφετέρου από το χώρο των επιχειρήσεων, με στόχο την προσφορά νέων ή εναλλακτικών μαθησιακών μονοπατιών από την αρχική κατάρτιση έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Γενικά, τέτοιες συμπράξεις καθορίζονται από τρία χαρακτηριστικά:

- Οι πάροχοι κατάρτισης συμμετέχουν σε δίκτυα που υποστηρίζουν τη διαπερατότητα και την πρόοδο των εκπαιδευόμενων στα προγράμματα εκπαίδευσης ή κατάρτισης, επιτρέποντάς τους να συμμετέχουν σε ευέλικτες και εξατομικευμένες μαθησιακές διεργασίες, να συσσωρεύουν μαθησιακά αποτελέσματα, να αποκτούν νέα προσόντα και να επιτυγχάνουν νέα επίπεδα προσόντων,
- Οι συμπράξεις αυτές λειτουργούν μέσα στις υφιστάμενες δομές εκπαίδευσης και κατάρτισης, τις οποίες χρησιμοποιούν για να παράσχουν συγκεκριμένες καινοτόμες λύσεις χωρίς να μεταβάλλουν τις ίδιες τις δομές,
- Οι συμπράξεις συνδέουν υποσυστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης που είναι παραδοσιακά ανεξάρτητα, εγκαθιστώντας, για παράδειγμα, μαθησιακά μονοπάτια από την αρχική κατάρτιση (VET) έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση (HE).

1. Γενική εισαγωγή

Σύμφωνα με μια μελέτη του Cedefop (2012-0176/AO/ECV/L/ILEMO-LZAH/Partnerships For Lifelong Learning/010/12), είναι δυνατό να ταυτοποιηθούν τέσσερις κύριοι τύποι συμπράξεων, συγκεκριμένα, οι ολοκληρωμένες ευκαιρίες μάθησης, τα προγράμματα γεφύρωσης, οι μηχανισμοί επικύρωσης και οι συμβουλευτικές υπηρεσίες. Το παρόν έργο εστιάζει στους δύο πρώτους.

- Στην περίπτωση των «ολοκληρωμένων ευκαιριών μάθησης» ή των «ολοκληρωμένων προγραμμάτων», οι ευκαιρίες εκπαίδευσης που προσφέρονται από διάφορους παρόχους συνδέονται με τρόπο ώστε, από την οπτική των εκπαιδευόμενων, συντίθεται ένα ενιαίο και συνεκτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης. Τυπικό παράδειγμα αποτελούν τα μεικτά προγράμματα που συνδυάζουν πτυχίο ή δίπλωμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με περίοδο μαθητείας.
- Στην περίπτωση των «προγραμμάτων γεφύρωσης», η αυτονομία των εταιρών διατηρείται σε μεγαλύτερο βαθμό. Αντί να δημιουργήσουν από κοινού ένα νέο πρόγραμμα κατάρτισης, ο κάθε εμπλεκόμενος εταίρος αναγνωρίζει τα μαθησιακά αποτελέσματα των προγραμμάτων του άλλου, στη βάση αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Οι εταίροι παρέχουν στοχευμένη υποστήριξη για τη μετάβαση από το ένα πρόγραμμα στο άλλο.

Ο στόχος του έργου P4LLL-tec είναι να μελετήσει τα οργανωσιακά μοντέλα (τις σχεδιαστικές επιλογές) των ολοκληρωμένων ευκαιριών μάθησης και των προγραμμάτων γεφύρωσης στους επαγγελματικούς τομείς της μηχανικής και της τεχνολογίας (ISCO Sub-Major Groups 31 and/or 35) σε πέντε χώρες (Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ισπανία και Λετονία), και να εκτιμήσει την επίδοση και τον αντίκτυπο αυτών των συμπράξεων. Ως αποτέλεσμα της ανάλυσης, το έργο “Partnerships for Lifelong Learning in Engineering and Technology” (P4LLL-tec) παρήγαγε έναν αριθμό συστάσεων και προτάσεων, οι οποίες θα παρουσιαστούν στη συνέχεια.

2. Συστάσεις και προτάσεις

2. Συστάσεις και προτάσεις

2.1. Σύνοψη συστάσεων

ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Σαφής διανομή ρόλων ανάμεσα στους διάφορους εταίρους των συμπράξεων δια βίου μάθησης • Προώθηση των συμπράξεων δια βίου μάθησης σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Τυπική αποδοχή και πιστοποίηση των εταιρειών που συμμετέχουν σε συμπράξεις δια βίου μάθησης • Εγκαθίδρυση μηχανισμών που καλλιεργούν τη συμμετοχή εταιρειών σε συμπράξεις δια βίου μάθησης
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ	<ul style="list-style-type: none"> • Διαθεσιμότητα ικανών, εκπαιδευμένων και πιστοποιημένων εταιρικών εκπαιδευτών και σχολικών εκπαιδευτικών
ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΙ	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσβαση διαφορετικών πληθυσμιακών ομάδων σε συμπράξεις δια βίου μάθησης • Επικύρωση, αναγνώριση και πιστοποίηση πρότερης μάθησης και πρότερων ικανοτήτων και προσόντων, τα οποία αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του βίου • Κατάλληλη προετοιμασία εκπαιδευόμενων πριν τη συμμετοχή τους σε συμπράξεις δια βίου μάθησης • Διαρκής υποστήριξη των εκπαιδευόμενων που συμμετέχουν σε συμπράξεις δια βίου μάθησης • Πρόσβαση σε αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας, υγείας και ασφάλειας
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Ικανοποίηση εσωτερικών και εξωτερικών προτύπων ποιότητας • Εκσυγχρονισμός και ενημέρωση εκπαιδευτικού περιεχομένου και εκπαιδευτικών εμπειριών • Διαπερατότητα και ευκαιρίες περαιτέρω μάθησης • Παροχή εκπαίδευσης με μέσα φιλικά προς τους χρήστες

2.2. Θέματα σύμπραξης και διακυβέρνησης

Σαφής διανομή ρόλων ανάμεσα στους διάφορους εταίρους των συμπράξεων δια βίου μάθησης

Πριν την έναρξη μιας σύμπραξης βεβαιωθείτε ότι υπάρχει μια συμφωνημένη διανομή ρόλων ανάμεσα στα εμπλεκόμενα μέρη (δημόσιες αρχές, σχολεία και κέντρα κατάρτισης, τομεακές και εργοδοτικές ενώσεις και ανεξάρτητες εταιρείες, εμπορικά επιμελητήρια, συνδικάτα, εκπαιδευόμενοι, άλλα εμπλεκόμενα μέρη) που συμμετέχουν στη διακυβέρνηση των διαφορετικών συστατικών της σύμπραξης δια βίου μάθησης (προσδιορισμός εκπαιδευτικού περιεχομένου, πιστοποίηση συμμετεχουσών εταιρειών, υποστήριξη στην ικανοποίηση

2. Συστάσεις και προτάσεις

των απαιτήσεων εργασιακής υγείας και ασφάλειας, βελτίωση εκπαιδευτικών προτύπων κλπ.).

Πρώθηση των συμπράξεων δια βίου μάθησης σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη

Πρώθηση σχημάτων μαθητείας των συμπράξεων δια βίου μάθησης μέσα από δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, οι οποίες είναι στοχευμένες σε νεαρά άτομα, τους γονείς τους, παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης, εργοδότες και δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, και ταυτόχρονα επισημαίνοντας ότι αυτές οι συμπράξεις παρέχουν ένα μονοπάτι προς την αριστεία, το οποίο οδηγεί σε μεγάλο αριθμό επαγγελματικών και εκπαιδευτικών ευκαιριών.

2.3. Εταιρείες

Τυπική αποδοχή και πιστοποίηση των εταιρειών που συμμετέχουν σε συμπράξεις δια βίου μάθησης

Βεβαιωθείτε ότι οι συμμετέχουσες εταιρείες έχουν λάβει τυπική έγκριση ή πιστοποίηση από έναν αναγνωρισμένο ανεξάρτητο εξωτερικό φορέα ή οργανισμό (για παράδειγμα, επιτροπές εμπορίου, τοπικά βιοτεχνικά επιμελητήρια, σχολεία ή Ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, οργανισμοί πιστοποίησης προσόντων ή ποιότητας κλπ.) πριν τους επιτραπεί να υποδεχθούν εκπαιδευόμενους, με στόχο να διαπιστωθούν i) η ικανότητά τους να παράσχουν εκπαίδευση σε ολόκληρο το φάσμα (ή σε τμήμα αυτού) δεξιοτήτων και ικανοτήτων που απαιτούνται από ένα πρόγραμμα με τρόπο ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις ποιότητας, ii) η διαθεσιμότητα κατάλληλης τεχνολογίας και εξοπλισμού που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εκπαίδευση σε αυτές τις δεξιότητες και ικανότητες, και iii) η διάθεση κατάλληλων εργαζόμενων που μπορούν να καθοδηγήσουν, επιβλέψουν και εκπαιδεύσουν τους εκπαιδευόμενους.

Εγκαθίδρυση μηχανισμών που καλλιεργούν τη συμμετοχή εταιρειών σε συμπράξεις δια βίου μάθησης

Εγκαθίδρυση μηχανισμών υποστήριξης που καλλιεργούν τη συμμετοχή εταιρειών σε ολοκληρωμένα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων:

- Συνεργατικών λύσεων για εταιρείες (ιδιαίτερα ΜΜΕ), οι οποίες επιθυμούν να εκπαιδεύσουν / καταρτίσουν προσωπικό αλλά δεν έχουν τη δυνατότητα να διαθέσουν οι ίδιες το σύνολο του εκπαιδευτικού περιεχομένου.
- Συνεργατικών λύσεων ανάμεσα σε εταιρείες με στόχο να αποφευχθεί η διακοπή της εκπαίδευσης εξαιτίας προβλημάτων που οφείλονται στις ίδιες τις εταιρείες (π.χ. αφερεγγυότητα, δυσκολίες υποστήριξης των εκπαιδευόμενων κλπ.).
- Μηχανισμών οικονομικής υποστήριξης (π.χ. επιδοτήσεις, φορολογικές απαλλαγές, κλπ.) με στόχο την ελάφρυνση της επιβάρυνσης των συμμετεχουσών εταιρειών που παρέχουν εσωτερική εκπαίδευση (αμοιβή

2. Συστάσεις και προτάσεις

εκπαιδευόμενων, κόστη κοινωνικής ασφάλισης, κόστη εξοπλισμού και υλικών, άλλα κόστη).

- Εξειδικευμένης / εξατομικευμένης τεχνικής βοήθειας σε επιχειρήσεις, είτε επιθυμούν να υλοποιήσουν συμπράξεις δια βίου μάθησης (υποστήριξη στο αντικείμενο της εκπαίδευσης, παιδαγωγική υποστήριξη, βοήθεια στην ικανοποίηση απαιτήσεων εργασιακής υγείας και ασφάλειας, επιλογή εκπαιδευόμενων κλπ.), είτε εμπλέκονται ήδη σε τέτοιου είδους συμπράξεις (με στόχο να βοηθηθούν στον εντοπισμό και την επίλυση προβλημάτων κλπ.).
- Απλοποιημένων, ομαλοποιημένων και ευέλικτων διαδικασιών που είναι φιλικές προς τον πελάτη σε διαφορετικές περιοχές που σχετίζονται με τη διαχείριση (πιστοποίηση ως εταιρεία που παρέχει κατάρτιση, συμβόλαια και εξετάσεις μαθητείας, επιδοτήσεις εταιρειών που παρέχουν κατάρτιση κλπ.).

2.4. Εκπαιδευτές και εκπαιδευτικοί

Διαθεσιμότητα ικανών, εκπαιδευμένων και πιστοποιημένων εταιρικών εκπαιδευτών και σχολικών εκπαιδευτικών

Βεβαιωθείτε ότι οι εκπαιδευτές της εταιρείας και οι εκπαιδευτικοί διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες για να επικοινωνούν με τους εκπαιδευόμενους. Ιδανικά, θα πρέπει να συνδυάζουν υψηλού επιπέδου δεξιότητες επικοινωνίας, εκπαιδευτική εμπειρία, εξειδίκευση σε κάποιο αντικείμενο και ικανότητες εκπαίδευσης ενηλίκων. Το επίπεδο των ικανοτήτων τους θα πρέπει να εκτιμάται και ίσως να πιστοποιείται από έναν κατάλληλο εξωτερικό φορέα.

Βεβαιωθείτε ότι αυτοί οι εκπαιδευτές και εκπαιδευτικοί συμμετέχουν σε δράσεις διαρκούς επαγγελματικής ανάπτυξης ώστε να συντηρούν και να ενημερώνουν τα προσόντα, τις ικανότητες και τις τομεακές δεξιότητες που διαθέτουν.

Διασφαλίστε δυνατότητες ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ των εκπαιδευτών και εκπαιδευτικών (για παράδειγμα, παρέχοντας περιόδους απασχόλησης των εταιρικών εκπαιδευτών σε σχολεία και των σχολικών εκπαιδευτικών σε εταιρείες).

2. Συστάσεις και προτάσεις

2.5. Εκπαιδευόμενοι

Πρόσβαση διαφορετικών πληθυσμιακών ομάδων σε συμπράξεις δια βίου μάθησης

Βεβαιωθείτε ότι η πρόσβαση στις συμπράξεις είναι ανοικτή σε όλα τα μέλη της κοινωνίας ώστε να διευρυνθεί η ποικιλότητα του χώρου εργασίας. Η ισονομία στην πρόσβαση και η ισότητα στις ευκαιρίες είναι καθοριστική.

Με στόχο την ενθάρρυνση της διαφορετικότητας, οι συμπράξεις πρέπει να διευρύνουν τις ευκαιρίες πρόσβασης σε συμπράξεις για συγκεκριμένες περιθωριοποιημένες ομάδες (π.χ. άτομα με ειδικές ανάγκες, εκπαιδευόμενοι με διαφορετικό πολιτισμικό και θρησκευτικό υπόβαθρο, πρόσφυγες, χαρισματικά άτομα, ηλικιωμένους εκπαιδευόμενους κλπ.).

Παρέχετε τεχνικούς και παιδαγωγικούς πόρους σε εταιρείες και κέντρα εκπαίδευσης, ώστε να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις προκλήσεις που αναδύονται εξαιτίας της ετερογένειας των εκπαιδευόμενων (αναφορικά με ηλικία, εκπαιδευτικό υπόβαθρο, διαφορετικό επίπεδο εμπειριών και προσωπικής ανάπτυξης των εκπαιδευόμενων κλπ.).

Επικύρωση, αναγνώριση και πιστοποίηση πρότερης μάθησης και πρότερων ικανοτήτων και προσόντων, τα οποία αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του βίου

Δώστε ιδιαίτερη προσοχή στην επικύρωση και αναγνώριση πρότερης μάθησης και πρότερων ικανοτήτων και προσόντων, τα οποία αποκτήθηκαν από τους εκπαιδευόμενους σε προηγούμενες περιόδους εκπαίδευσης, για παράδειγμα, εγκαθιστώντας ένα σύστημα το οποίο θα διευκολύνει την αμοιβαία αναγνώριση εμπειρίας που προέρχεται από προηγούμενη εργασία ή κατάρτιση (π.χ. ECTS ή ECVEIT).

2. Συστάσεις και προτάσεις

Κατάλληλη προετοιμασία εκπαιδευόμενων πριν τη συμμετοχή τους σε συμπράξεις δια βίου μάθησης

Βεβαιωθείτε ότι οι εκπαιδευόμενοι που συμμετέχουν σε συμπράξεις δια βίου μάθησης επιλέγονται προσεκτικά και προετοιμάζονται καλά για τις εσωτερικές εργασιακές εμπειρίες, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στο καλό ταίριασμα του εκπαιδευόμενου με τα χαρακτηριστικά της συμμετέχουσας εταιρείας. Αυτά τα συστατικά βοηθούν στο να διασφαλίσουν ότι οι εκπαιδευόμενοι διαθέτουν κίνητρα και μαθαίνουν αυτά που επιθυμούν και χρειάζεται να μάθουν, ταυτόχρονα εξασφαλίζοντας ότι ικανοποιούν τις προσδοκίες του εκπαιδευτικού οργανισμού.

Διαρκής υποστήριξη των εκπαιδευόμενων που συμμετέχουν σε συμπράξεις δια βίου μάθησης

Εξασφαλίστε ότι οι εκπαιδευόμενοι λαμβάνουν αποτελεσματική υποστήριξη κατά τη διάρκεια της περιόδου εκπαίδευσης, όχι μόνο σε όρους αξιοπρεπούς και έγκαιρης οικονομικής αποζημίωσης, αλλά επίσης σε όρους κατάλληλης καθοδήγησης και συμβουλευτικής, τόσο πριν όσο και κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, σε διαφορετικά πεδία (κοινωνική και συναισθηματική στήριξη, εξετάσεις και συμβόλαια μαθητείας, επιλέξιμη οικονομική στήριξη κλπ.)

Πρόσβαση σε αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας, υγείας και ασφάλειας

Επιβάλλετε ότι οι εκπαιδευόμενοι που συμμετέχουν σε συμπράξεις δια βίου μάθησης αμείβονται κατά την περίοδο της κατάρτισης από τον εργοδότη σύμφωνα με τις συλλογικές συμφωνίες ή το ελάχιστο νόμιμο εθνικό ή τομεακό ημερομίσθιο. Στο ίδιο πνεύμα, διασφαλίστε ότι οι συμπράξεις δια βίου μάθησης εγγυώνται υψηλής ποιότητας ασφαλή εργασιακά περιβάλλοντα και χρόνο εργασίας. Η σύνθεση ενός «συμβολαίου μαθητείας», όπου ρυθμίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εταιρειών και των εκπαιδευόμενων μπορεί να αποτελέσει τη βέλτιστη, αν και όχι τη μοναδική λύση. Οι κοινωνικοί εταίροι (συνδικάτα και ενώσεις εργοδοτών) μπορεί να έχουν την ευθύνη της επίβλεψης της καταλληλότητας των χώρων εργασίας και της πιστοποίησης των εταιρειών που ενδιαφέρονται.

2. Συστάσεις και προτάσεις

2.6. Εκπαιδευτικό περιεχόμενο και παροχή εκπαίδευσης

Ικανοποίηση εσωτερικών και εξωτερικών προτύπων ποιότητας

Διασφαλίστε ότι η παρεχόμενη εκπαίδευση, τόσο στο κέντρο κατάρτισης / σχολείο όσο και εσωτερικά στις εταιρείες ακολουθεί κάποιο εγκεκριμένο περίγραμμα εκπαίδευσης και ταυτόχρονα ικανοποιεί τα τομεακά και εθνικά πρότυπα ποιότητας.

Εκσυγχρονισμός και ενημέρωση εκπαιδευτικού περιεχομένου και εκπαιδευτικών εμπειριών

Διασφαλίστε την ύπαρξη εργαλείων μέσα στην σύμπραξη δια βίου μάθησης, τα οποία διευκολύνουν τη διαρκή ενημέρωση και εκσυγχρονισμό του περιεχομένου εκπαίδευσης, και τα οποία έχουν ισχυρό εφαρμοσμένο προσανατολισμό που ανταποκρίνεται στις τεχνολογικές αλλαγές και τις μεταβαλλόμενες ανάγκες της οικονομίας και των επιχειρήσεων.

Δώστε τη δυνατότητα στις εταιρείες, τα τεχνικά σχολεία και τους εκπαιδευόμενους που συμμετέχουν σε συμπράξεις δια βίου μάθησης να παραθέσουν τις εμπειρίες τους από τη συμμετοχή στη σύμπραξη, να ελέγξουν τυχόν προβλήματα και να συζητήσουν τρόπους αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων στο μέλλον. Για παράδειγμα, μπορεί να ζητηθεί από τους εκπαιδευόμενους να τηρούν ημερολόγιο όσων έμαθαν και να καταγράφουν τις εμπειρίες και αντιδράσεις τους, ώστε να βοηθηθούν για να ενισχύσουν τη μάθηση, να εκτιμήσουν την πρόοδο και να εντοπίσουν πιθανά προβλήματα.

Διαπερατότητα και ευκαιρίες περαιτέρω μάθησης

Εξασφαλίστε την κατάλληλη ενσωμάτωση των σχημάτων μαθητείας στο σύστημα τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, μέσα από ένα σύστημα αναγνωρισμένων προσόντων και ικανοτήτων που θα επιτρέψουν την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και δια βίου μάθηση και θα διευρύνουν τις ευκαιρίες απασχόλησης.

Παροχή εκπαίδευσης με μέσα φιλικά προς τους χρήστες

Βεβαιωθείτε ότι η κατάρτιση παρέχεται με τέτοιο τρόπο ώστε οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να διαχειριστούν με επιτυχία το συνδυασμό της σχολικής εκπαίδευσης με την εργασιακή μαθητεία και να αντιμετωπίσουν ζητήματα όπως ο συγχρονισμός των διαφορετικών προγραμμάτων, του απαιτούμενου φόρτου εργασίας κλπ.